

wy i przeladowania dla ich produktów, przeznaczonych dla krajów północno-zachodniego i nadwileńskiego, a głównie dla portów zagranicznych morza Bałtyckiego. Głównymi przedmiotami przywozu do Pińska z nadnadrzecz: srebro, wosk, zboże w ziarnie, sól, drzewo i tytoń. W ostatnich czasach, z ukończeniem sieci południowych dróg żelaznych, Pińsk musi, — szczególnie co do handlu zbożowego — walczyć z spóławodnictwem odeskim, które dla niego tym trudniejsze i nieodpowiednie siłom, — że handel tutejszy z jednej strony cierpi na chroniczną mieliznę Prypiet, a z drugiej, na brak stałych środków przewozowych do portów bałtyckich, ponieważ zwykła płytkość wody na rzekach Wisle i Niemnie przeszkadza regularnej żegludze, po wzebraniu wiosennym; w lecie zaś, trzeba uciekać się do niepraktycznego sposobu transportowania zboża na tratwach, pod otwartym niebem. Obie wymienione wady naszego handlu łatwo byłyby usunięte z jednej strony przez oczyszczenie rzeki Prypiet z mielizn, a z drugiej, przez połączenie Pińska gałęzią dróg żelaznych z punktem najbliższym drogi żelaznej brzesko-smoleńskiej, wszystkich na długość jakich 80 wiorst. Kupiectwo pińskie pokłada wielkie nadzieje w drodze żelaznej brzesko-grajewskiej, która za pośrednictwem kanału bugo-dnieprzowskiego, łączącego Pińsk z Brześciem, otworzyłby Pińskowi prostą drogę do Królewca. Obecnie, po niejkiej ciszy, handel z jesienią ożywia się tu. Zboże w ziarnie znacznie podnosi się w cenie, a dla portu czynione są znaczne zakupy w przystaniach nadnadrzańskich Ryszczewie i Perejasławiu. Przyjeżdżając z Pińska na targach zagranicznych — jest objawiający się w kraju północno-zachodnim nieurodzaj, szczególnie ożyminy.

• Drogi komunikacji. — Do gazet petersburskich telegrafują z Taganrogu, że 24-go września nastąpi otwarcie czynności banku azowsko-donskiego.

• Różne wieści. — W dzienniku *Wileń. Wiestnik* zamieszczony był protokół posiedzenia ogólnego zebrań północno-zachodniego oddziału Cesarzowskiego ruskiego towarzystwa geograficznego. Czerpiemy z niego następujące szczegóły: Zdecydowano na posiedzeniu protokół okazuje się, że prace oddziału w ciągu minionego półtora roku były następujące: a) W oddziale fizycznej i matematycznej geografii: Oddział zaopatrzył jeszcze poprzednio, istniejąc w Wilnie, obserwatorium astronomiczne w niektórych instrumentach najnowsze meteorologiczne, przez co dał mu możliwość służenia za centralny punkt do sprawdzenia otwieranych w kraju stacji meteorologicznych. W 1870 roku przy pośrednictwie oddziału została otwarta i zaopatrzona w instrumenta urzędowa przy młodożeńskim seminarjum nauczycielskim stacja, na której już robione są regularne obserwacje. Obecnie, dzięki pomocy kuratora wileńskiego okręgu naukowego, rzeczywistego członka N. A. Siergiejewskiego, już rozpoczęto korespondencję o otwarciu stacji w m. Brześciu w gubernii grodzieńskiej, przy tatecznym gimnazjum i w m. Bychowie w gubernii mohylewskiej, przy szkole powiatowej; b) W oddziale etnografii i archeografii: Odpowiednio do rozestanych programów dla zbierania wiadomości etnograficznych, dostarczone zostało 8 opisów parafii, jeden z wileńskiej a 7 z kowieńskiej gubernii. Oprócz tego zamierzono w obecnym czasie przystąpić do ułożenia mapy, na której, na równi z istniejącymi nazwami miejscowości, wpisywane będą i starożytne, w czym zamierzono kierować się już przygotowanym do druku skorowidzem alfabetycznym do „Opisu puszczy”, ułożonego w 1559 roku przez Wołowicza i wydanej przez komisję archeograficzną. Po odczytaniu sprawozdania i odbyciu wyborów na członków oddziału, odczytane zostało nadesłane przez D. Pławskiego opisanie starożytnego zamku w m. Krewie, w powiecie oszmiańskim i szkic etnograficzny o kolonizacji miejscowości. Z powodu tego odczytu, obecny na posiedzeniu członek wyprawy etnograficzno-statystycznej, delegowany przez Cesarzowskie towarzystwo geograficzne do kraju zachodniego, J. P. Kuźniecowa,

zrobił następującą komunikację: Wspomniawszy o ważnym znaczeniu zamku Krewskiego w starożytnej historii Litwy, dowodzonej przez ciekawe archeologiczne pomniki, znalezione na samym zamczysku, przez ugrupowanie znacznej liczby nasypów w okolicach i nakoniecz przez cyfrę byłych kościołów, nazwy których dotychczas pozostały w pamięci ludu, ponieważ kościeliska dotąd nazywają się, jurskiem, nawiedzeniem i Bogardziem, p. Kuźniecowa zwrócił uwagę na następujące ważne pytanie etnograficzne, związane z tą miejscowością. Chociaż obecnie około Krewa i na znacznej od niego odległości do Wilna, ludność jest całkiem białoruską, jednak liczne nazwiska są pochodzenia niemieckiego litewskiego: sama nazwa Krewa i druga Krewa w powiecie nowo-aleksandrowskim, przedstawia, według zdania p. Kuźniecowa tylko litewską formę nazwy krywiczów. Dowodzi tego, pomiędzy innymi, że w języku litewskim dotąd „krewi” znaczy roszanie, a „krewu” ziemia-Rosja i nie ma innego słownictwa do oznaczenia tych pójść. Nazwa ta oczywiście wzięła początek ze stosunków sąsiedzkich litowskich z plemieniem krywiczów, z którymi z tego samego powodu stykali się litwini. Ślady tych styczności, owożu stykali się litwini, zachowały się i w nieprzez nazw Krewa i Krewno, zachowały się i w niejednokrotnie powtarzającej się liczbie nazw geograficznych, w pewnej odległości od wschodniej granicy Litwy niezmiennie nazwy krywiczów. Istnienie obu form nazwy z dostatecznym prawdopodobieństwem wskazuje, że w jednym wypadku, pierwotni mieszkańcy, którzy dali tę nazwę, byli litwini, w drugim — krywiczanie, czemu nie przeczy i położenie tych nazw na mapie. Opierając się na tym oddzielnym wypadku, p. Kuźniecowa zwrócił uwagę na możliwość dla etnografii i starożytnej historii kraju, dokładnego zbierania zapisanych istniejących nazw imion i miejscowości. Zbierając podczas swego objazdu plemiennej granicy Litwy, spotykane jeszcze w żywej mowie ludowej imiona i nazwy, p. Kuźniecowa doszedł do przekonania, że litewskie terytorium plemienne, w starożytności rozciągało się na południe i wschód dalej niż teraz. Komunikacja p. Kuźniecowa wywołała uwagi niektórych z obecnych o rozprzestrzenieniu się narodowości litewskiej i ruskiej w kraju w różnych czasach i o znakach ich rozpoznawania. Pomiedzy innymi N. J. Gorbaczewski zwrócił uwagę na znaczną różnicę nazw miejsc i imion w dwóch jednoczesnych opisach puszczy byłego wielkiego księcia litewskiego, wydanych przez komisję wileńską do rozbioru starożytnych akt, jeden z nich wyżej wspomniany „Rewizja puszczy i przejść zwierza”, ułożona w 1559 przez starostę Mściwoskiego, Jerzego Bogdanowicza, Wołowicza, z rozkazu króla Zygmunta Augusta, drugi ułożony w 1636 i 1637 r. przy królu Władysławie IV w polskim języku, pod tytułem: „Ordynacja leśnictw królewskich”. Ostatni opis już jest wydrukowany i wkrótce się ukaze. J. T. Gołowacki oświadczył, że było mu bardzo miło słyszeć od p. Kuźniecowa te same przypuszczenia i nadzieje, jakie były wyrażone w 1869 r. na posiedzeniach rozprzestrzeniającego komitetu oddziału, mianowicie, że rozciągłość terytorium, zajętego od najdawniejszych czasów przez plemię litewskie najpewniej można poznać, z nazw geograficznych miejsc, do czego bogaty materiał stanowią wymienione przez N. J. Gorbaczewskiego wydania. Mysł ta już przyjęta została przez oddział za prawdziwą przy dalszych badaniach w dziedzinie etnografii. Dotknąwszy się szczegółowiej, wydał o których wspominał N. J. Gorbaczewski, J. T. Gołowacki wyjaśnił, że w pierwszym z nich zawiera się krótki opis puszczy i ostępów w teraźniejszych guberniach wołyńskiej, mińskiej, grodzieńskiej, wileńskiej i kowieńskiej, z przytoczeniem ich granic, rzek, rzeczek, jezior i w części osad, w drugim, szczegółowy opis leśnictw i puszczy teraźniejszych gubernii kowieńskiej, wileńskiej i grodzieńskiej, z podziałem na okręgi i ostępy. Przy tem wyliczone są wszystkie znajdujące się w puszczech wieś, wioski i zaścianki, z wymienieniem mieszkańców i wskazaniem ich obowiązków, powinności i t. d. W tej nomenklaturze napotyka się nazwy tak litewskie, dowodzące litewskiego pochodzenia starożytnych mieszkańców, jak i ruskie.

Umiała ona milcząc, palić wzrokiem, zarówno zimnego Kwakra jak młodego Pazi i ognistego Mulata. Lecz, o grę pani Modrzejewskiej, w każdym razie, możemy być spokojni; potrafi ona dojrzeć najsubtelniejsze nawet, w postaci Dalili odcienia; — więcej daleko trudności przedstawia tam inne, także bardzo trudne, do odtworzenia postaci: jak, starego muzyka, którego grał dawniej Rychter — jego córki czy wnuczki, w której autor chciał ująć — idąc na Biedrakę — idealny sentymentalizm germański — nade wszystko zaś idzie, o doskonałe, twórcze odegranie silnej i fantastycznej, postaci amatora, Markiza, który musi łączyć w sobie energię i wesołość z głębokością ducha a wytworność wrodzoną z gburowatą prawie prostotą akcji i energicznością dykcji. Naszem zdaniem, rolę tę, tylko jeden Żółkowski mógłby odegrać należycie.

Lecz zostawiając rzeczy przyszłe, na stronie, wróćmy do biegu naszego sprawozdania z bieżących nowości scenicznych. Rozumie się że mówić chcemy a przynajmniej mówić musimy... o nowej, dwu-aktowej operetce p. Kazimierza Hofmana, p. t. *Żaki*, na której pierwszym przedstawieniu, w zeszłą sobotę asystowaliśmy.

Idąc na Biedrakę — znajdując na scenie tutejszej powodzenie i że, jeśli nie zdola zadowolnić surowych kompetentów lub moralistów, z twardymi jak granit zasadami, to przynajmniej zabawi i ogólną, gromadną publiczność, która do kościoła na modlitwę, a do teatru na zabawę lub rozrywkę przychodzi. Nadzieję taką, natchnęły nas nazwiska, kompozytora i librecisty, albowiem z wielu stron słyszeliśmy że pan Kazimierz Hofman, jest młodym wprawdzie lecz niepospolitego talentu kompozytorem, a o zdolności Ancezy do tworzenia komicznych dzieł dla sceny, nie wątpimy już zdawna, chociaż ufnosć tę, raz jeden zachwiał w nas silnie „Blażej opętany”, który tak niefortunnie odbył swój debiut na warszawskiej scenie. Otóż, pomimo całej sympatii jaką mamy zawsze dla młodych a odznaczających się zdolności i dla uznanych już zasług — musimy wyznać że ani muzyka w „Żakach”, ani libretto tej komedji, ilustrowanej gdzie niegdzie muzyką, nie sprawiły na nas dodatniego wrażenia. Wprawdzie, nie można odmówić p. Hoffmanowi znajomości zasad kompozycji — umie on widocznie obchodzić się z instrumentacją i stosować nawet układ muzyki do sytuacji scenicznych — gdyż dowiódł tego w akcie drugim w komiczno-fantastycznej scenie wywoływania piekielnego „Astarota” — a także i chór połączony z pukaniem do drzwi karcera, choć zbyt często wracający do jedne-

Zmiany nazw jednych i tych samych miejscowości od 1559 do 1636 r. i od tego czasu do obecnego, dają wyraźnie możliwość zbadania jak w 300 letnim okresie jedna narodowość ustępowała drugiej, lub rozprzestrzeniała się jej kosztem. Ordynacja leśnictw, zawierająca szczegółowe imiona i nazwiska mieszkańców puszczy, strzelców, osaczników, bartników i włościan, i dająca zatem jasną wskazówkę ich plemiennego pochodzenia, przedstawia ważną pomoc i w badaniu osobistych imion i nazwisk ludności wiejskiej, ważność którego dla etnografii jest niewątpliwa, a którym zajmują się i p. Kuźniecowa, zbierając dane na miejscu i ze starych ksiąg metrycznych. Rozpatrzenie wszystkich danych zawierających się w opisanym wniosku, jak powiedział J. T. Gołowacki, doprowadziło do tego samego wniosku, do jakiego doszedł i p. Kuźniecowa na podstawie miejscowych badań o większym stosunkowo rozciąganiu się w starożytnym czasie terytorium zajmowanego przez litwinów. Na potwierdzenie tego J. T. Gołowacki przytoczył następujące przykłady, wyjęte z opisu puszczy. W 1559 r. w puszczy Mereckiej spotykają się nazwy ostępów: Arje, Szorkis, Rekiecis, Wojenis; jezior: Blinda, Ancezi, Pirczazia, Kruwa (Kgrwa i Kgrawia), Puste Kgbajcewo, Rówien; rzeczek: Sejwa i t. d.; w 1636 r. nazwy ostępów: Stegnie, Jagielowa góra, Draguski, Wołkugał, Rojst, Tridzki, z czego niewątpliwie wypływa wniosek, że ta przestrzeń pierwotnie była zamieszkała przez litwinów. Ale w ordynacji 1636 r. spotykają się strzelcy, osacznicy i włościanie przeważnie z ruskimi nazwiskami: na przykład: Tomuk — Matulewicz, Masiuk Gryszkiewicz, Andruk Bojaryn, Piotr Jurgewicz, Ławruk Sława, Iwan Rusin, Paweł Czuryło i t. p.; rzadko tylko spotykają się nazwiska w rodzaju: Marcin Stulgis, Walenty Kubalis, Adam Janonis, Jan Wilceł, Andrzej Radwił, Mikołaj Zibort; zatem ten starożytny kraj litewski w 1636 r. już był zaludniony przeważnie przez lud ruski. Taki sam wniosek wypływa z rozważenia nazwisk w puszczy Pierelskiej. W 1559 r. napotyka się nazwy ostępów: Romyksini, Dowieńis; jezior: Okmin, Dowieńis, Wersieny, Dumble; rzek: Wikgra, Sajna; w opisie w 1636 roku oprócz ostępów Okmin, Gremzda i Budogir, wszystkie nazwy są ruskie i pomiędzy osadnikami nie napotyka się ani jednego litewskiego nazwiska, wszystkie w rodzaju: Andrzej Trochimczyk, Herasim Toboł, Michał Gramotka, Stefan Degutia, Tomasz Adameczy, Walenty Sobolew, Stefan Łuczeń, Timofiej Nikitcz, i tam dalej. Najwybitniejszy przykład zruszczenia przedstawia puszcza Berszanska (w powiecie i gubernii grodzieńskiej). W 1559 r. napotykało się w niej bardzo wiele litewskich nazw; rzeki i rzeczki: Dawina, Wimbra, Szyrwinta, Szejmona, Szewtwna, Rinka, Lejca; jeziora: Opzira, Omolwa; uroczyska: Wisagajda, Luwto, Bukoni; w ordynacji z 1636 roku nazwy ostępów są same ruskie: Wiazowica, Lebiedino, Osielec, Korenik, Zubrowo, Babie, Janniszcz; nazwiska osaczników wszystkie są na iez: Danilowicz, Łosiewicz, Sienkiewicz, Naumowicz, Bojarszcz i inne, a żadnego litewskiego. Widoczne jest, że kraj wtedy był zaludniony przez ruski lud. Jako przykład zbyśkości, z jaką zamieniały się nazwy litewskie przez ruskie, J. T. Gołowacki wskazał, że w puszczy Kryńskiej, z 21 nazw ostępów 1559 r., zachowało się w 1636 roku tylko 7, z 10 w Odelskiej (obie puszcze na granicy powiatów grodzieńskiego i sokalskiego) tylko 7, z 4 w Malawickiej (w powiecie sokalskim) ani jednego, z 37 w Perszunskiej tylko 7; wszystkie pozostałe, zastąpione zostały przez inne. Granice puszczy w tym przeciągu czasu także się znacznie zmieniły. Uważając za dostatecznie dowiedzione przez te przykłady, że porównawcze badania starożytnej i nowej topografii kraju, wyrażone kartograficznie, jak to zamierzyl zrobić oddział, rzuci nowe światło na kwestję o rozmieszczeniu plemion w kraju, i że tylko oparte na nich rezultata można nazwać ściśle, a nie dogadkami, J. T. Gołowacki wynurzył nadzieję, że przedsięwzięcie przez J. P. Kuźniecowa badania nad ocalałymi w mowie ludowej szczątkami poprzedniej topograficznej i rodzinnej nomenklatury, ze swej strony doprowadzą do takiego samego ciekawego pod względem naukowym rezultatu.

bretta, gdyż zakawie, nie czekając nawet na skończenie jakiegoś tam konceptu, wyrzuczonego przez jednego z kolegów — hucznym go zagłuszają krzykiem. Być może że sami bawią się tem wyborem, lecz publiczność za to, wcale nie wie z czego się tak śmieją serdecznie. Za pomimo tych wszystkich wad w partyturze i w librecie „Żaków”, część publiczności bawiła się dobrze, a miejscami nawet śmiała się hucnie, to przypisać należy wyborowej, pełnej talentu i prawdziwie komicznej grze p. Kozieradzkiego, który ani na chwilę nie stracił animuszu, a w scenie upojenia diabelskim elizyrem, grał tak doskonale i z taką odtworzył ją werwą, żeby się jej, sam nawet Żółkowski, nie powstydził może. W tych drolatycznych scenach operetki a raczej już tylko samego libretta, wspierała zdolnie pocziwego bakałarza, jego zasmolona gospodyni (p. Majeranowska), która do takich operetek a raczej fars, podzitych akompaniamentem muzyki, ma niezaprzeczoną zdolność. I panna Wojakowska także, do wywoływania oaz wesołości wśród tej zakawskiej pustyni. Ta młoda śpiewaczka, wprawdzie nie ma subtelności — śmiać się ośmiela i w jej postępie, nie tylko w jej śpiewie, lecz i w coraz słodszej grze scenicznej. O pani Dowiakowskiej i o p. Filebornie, mówić tu nie będziemy. Jako pierwszorzędni artyści opery tutejszej, nie mieli oni sposobności użyć wszystkich swoich zasobów głosu, w tak ograniczonych ramach — i snadź wystąpili w „Żakach” przez współzucie dla młodego kompozytora. Reassumując to wszystko, cośmy o operetce p. Hoffmana wyrazili, dodamy że gdyby z „Żaków” wykreślono z połowę niepotrzebnej gadaniny i przeniesiono ich na scenę Rozmaitości, to farsa ta, mogłaby jednak żyć tam przez czas jakiś, tak dobrze jak „Bursze”, „Dziś i Cór” i tym podobne liryczne Momusa płody.

Ruch muzyczny-koncertowy i odczytowy, tak samo jak corocznie, o tej jesiennej porze, budzić się już zaczyna. W zeszłą sobotę, otworzono sezon tegoroczny w tutejszym towarzystwie muzycznym. Niekiedy z obecnych, na tem pierwszym zebraniu, artystów, jak pp. Alex. Zarzycki i H. Schloetzer, o którego świętym sukcesach za granicą podawaliśmy wiadomości, pod tą samą rubryką — wykonali: pierwszy, Allegro, z koncertu Chopina, drugi zaś, rzecz zupełnie tu nie znaną, to jest fantazję z fugi, skomponowaną przez Lisztą, zapewne na cześć znanego kompozytora Bacha, gdyż ułożoną została na cztery nuty, z których się składa na-

W „Irkuckich Eparchijalnych Wiadom.” wydrukowane zostało sprawozdanie najprzewielebniejszego Beniamina, biskupa kamczackiego, o czynnościach misjonarzy nad Amurem. Najpomysłniejsze rozszerzanie chrześcijaństwa daje się dostrzegać pomiędzy goldami (nie wielkie plemię tunguzkie, mieszkające na średnią część Amuru). Goldowie, podług opisu biskupa, zamieszkują w kilka rodów wielką jurte, w rodzaju szopy, tylko z oknami, gdzie każda rodzina zajmuje swój kąt. Chociaż chodzą oni w odzieży ze skóry rybiej, a kobiety noszą kołczyki w nosdrzach, co daje im pozór tych ludów, które nazywamy dzikimi, lecz w prawach swoich nie mają nic dzikiego, są bardzo dobronasi i chętni do chrześcijaństwa. Przeciwnie, w dolnej części Amuru, pomiędzy gilakami, chrześcijaństwo przyjęli się nader powoli. Gilacy są bardzo dzicy i nieokrzesani, mimo to że zostają w większym zetknięciu z rosjanami. Wiadomo, że w czterdziestym roku zabili oni misjonarza francuskiego Labruniera.

Podług doniesień *Ryżsk. Wiestnika*, dnia 20-go września odbywała się w Rydze próba lokomotywy dróżej. Próby odbywały się na polu Mitawskim, w obec generał-gubernatora nadbałtyckiego, pomocnika naczelnika głównego zarządu inżynierskiego, inżynierów, generał-majora Zeime, naczelników oddziałów inżynierii i saperów, oraz wielu oficerów inżynierii i artylerji. Lokomotywa za zamówioną została w Anglii przez barona Buxhewdena i inżyniera Kleberga. Próby odbywały się z przewożką dwóch dział. Dotychczas wiadomo, że sześć zbudowanych lokomotyw wojskowych do zastosowania lokomotywy do transportów wojskowych; lecz w każdym razie lokomotywa posuwa się, zawracając i zatrzymuje się w sposób zupełnie zadowalający. Może ona przewozić transporta z szybkością 10 wiorst na godzinę, wagony z podróżnymi — z szybkością 16 wiorst na godzinę, wagonów zaś może ciągnąć dwa lub trzy, każdy po 400 pudów wagi. Próby będą dokonywane dalej. Baron Buxhewden i p. Kleberg starają się u rządów o pozwolenie używania lokomotywy dróżej na rozmaitych drogach tu i w guberniach wewnętrznym.

W gazecie *Mosk. Mir*, podają wiadomości o działaniach stadnin państwa za rok zeszły. Z dniem 1-m stycznia 1870 r. w 8 stadninach, pepinierach i stajni stacynej było 3,388 koni; w ciągu 1870 r. przydobyło się 609 i kupiono, oraz przeprowadzono ze stajni stadninowych 11; sprzedano 398, padło 149, wysłano do zakładów i stajni ziemskich 127, oddano baskirom i wykluczone z powodu choroby 11, a zatem z d. 1-m stycznia 1871 r. pozostało 3,323 konie, w tej liczbie ogierów stadninowych 35, zapasowych i próbnych 30, matek 883, przypodłożonych rozmaitego wieku 2,134, roboczych i innych 191. Za konie sprzedane ze stadnin państwa, pobrano 81,103 rub. — średnią cenę za konia 216 r. Oprócz tego ze stajni stadninowych i ziemskich sprzedano 64 konie za 7,158 r., po 111 r. za konia. W stadninach stadninowych i ziemskich, oraz na oddzielnych punktach do odstawiania, znajdowało się z d. 1-m stycznia 1871 r. ogierów do odstawiania 1,134, w tej liczbie: czystej krwi 19; wierzchowych 489, klusaków 121; zaprzężnych 268 i roboczych 236, za odstawianiem w ciągu roku pobrano 43,543 rub. Wysięgi odbywały się w 12 punktach; nagród wydano 188 na sumę 33,816 r., w tej liczbie: cesarskich i stadnin państwa 37,125; stowarzyszeń z opłat ziemskich i prywatnych z pieniędzy ze stawek 46,691; koni biegło 240. Oprócz tego odbywało się wysięgowe tresowanie koni oficerskich, kosańskich i t. d. Wysięgi klusom odbywały się w 19 punktach; wszystkich koni biegło 299; nagród wydano 116 na 47,936 r., w tej liczbie Cesarskich i stadnin państwa 19,325 r., Wielkiego Księcia, Następcę Tronu 1,100 r., stowarzyszeń i prywatnych wraz ze stawkami 27,511 r. Próby koni pociagowych odbywały się w 24 punktach; koni u biegło się 190, które otrzymały 110 nagród, na sumę 4,610 r. Próby koni pociagowych, które powinny służyć za zachętę dla gospodarstwa włościańskiego, odbywały się jeszcze nie przyjmują; tylko w 6 punktach stawilo się do spóławodnictwa więcej jak 10 (od 12 do 19), a w 10 punktach, jako to w Wilnie, Połtawie, Per-

zwicko tego sławnego muzyka (b, a, e, h).

Z powodu otwarcia sezonu zabaw w lokalu towarzystwa muzycznego, którego pierwszy wieczór muzyczny na dziś zapowiedziano, chcemy tu pewną uczynić uwagę. Już podczas zeszłorocznych wieczorów muzycznych w tem towarzystwie, uważaliśmy, iż przy najlepszych nawet chęciach ze strony dyrektora muzyki i chętnym współudziale, tak artystów jak amatorów płci obojczy, programy tych wieczorów, szczególnie pod względem chórow i ensemblov, wiele pozostawiają do życzenia — i nie ma dziwić się czemu, albowiem na chór złożony z amatorów i amateerek, nigdy zupełnie liczyć nie można — bądź dla wielkiej trudności zgradowania jego członków w każdej potrzebie, bądź dla niedostatecznego ich wygryzycowania w próbach. O ile nam wiadomo, w Petersburgu, w Moskwie i w wielu zagranicznych także stolicach, tamtejsze towarzystwa muzyczne, czerpią siły pomocnicze do swoich wieczorów czy koncertów, z miejscowych konserwatorów, których są, jakby filjami tylko. I w Warszawie mogłoby się to zastosować, przy dobrej woli. Tutejsze konserwatorium, jako instytucja naukowa i ciągle czynna, posiada już dziś chór dobrze wyćwiczony, a wkrótce zapewne, gdy przy gorliwości swego zarządu i pomocy prawdziwych miłośników muzyki, zaopatrzy się w dobrą i liczącą odpowiednich instrumentów, mieć będzie i własną, złożoną z swych uczniów orkiestrę. Otóż, gdy sama miejscowość i charakter konserwatorium, które jest niejako akademją muzyczną, nie pozwalają tam urządzać koncertów perjurycznych, a nawet i wyjątkowych na obszerną skalę — choćby tylko dla braku odpowiedniej sali — to obecnie, choćby te — a w przyszłości, tak chór jak i orkiestra — soliści nawet, wygryzycytowani pod kierunkiem najprzewielebniejszego konserwatora, mogłoby uczestniczyć w wieczorach i koncertach warszawskiego towarzystwa muzycznego, które w takim tylko razie, stałoby się ogniskiem prawdziwie muzycznego ruchu i stałoby na trwałej i poważnej podstawie. Z takiego urządzenia, powstałaby korzystnie zobopólna, tak dla elewów konserwatorium, którzy mieliby sposobność częściej produkować publicznie swoje zdolności i okazywać postępy, jak dla towarzystwa, które już w takim razie, nigdy nie zbywało na środkach do wykonania swoich koncertów. Zdaje się, że obojdem strony, tak dbające o wzrost i rozpowszechnienie, wyższej, prawdziwie artystycznej muzyki, zrozumieją słusność i potrzebę takiej wspólnej działalności.

mie i t. d. stawilo się tylko po 4 lub 5 koni — w Kazaniu zaś stawilo się tylko 1 koni. Wystawy koni wierzchowych odbywały się w 10 punktach, na które przyprowadzono 106 koni, z których 61 koniom wydano nagród 5,500 rs. Wystawy koni roboczych były w 27 punktach, w których przyprowadzono 1,151 koni, koniom wydano nagród 6,594 rs. Wydatki na stadniny państwa wynosiły w 1870 r. sumę 807,132 rs. Według doniesień urzędowych stadniny prywatnych znajdowały się w 1868 r. 2,555 mających 9,603 ogierów, 68,446 klaczy, a w 1869 r. było 2,659 stadnin, mających 6,822 ogiery i 70,854 klaczy. Godne uwagi zmniejszenie w hodowli koni okazuje się w gub. chersońskiej w obw. besarabskim; zwiększyła się zaś liczba klaczy stadnych w gub. kurskiej, tambowskiej, a szczególnie w obwodzie wojska donskiego.

*** Sprawa sądowa.** — *Sąd okręgowy moskiewski.* W sprawie przeciwko kupcom *Amirovi, Andrejowi i Nikici Kudrynowi, moskiewskiemu rzemieślnikowi Artamonowi, córce porucznika Katarzynie Trofimowej Michajłowej i innym 28-u osobom, oskarżonym o należenie do sekty skopców.*

Dalszy ciąg, patrz Nr. 208.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, przystąpiono do czytania obdukcji lekarskich. Obducentami byli: prokurator medycyny sądowej uniwersytetu moskiewskiego, Nejdin, ordynator szpitala więziennego Lamortinier i lekarz cykulu twerskiego Leporski. Lekarze złożyli opinie, że Nikita Kudryn wytrzebił w wieku dojrzalszym. Nikita Kudryn podał, że przed 20 laty wytrzebił został na głównym jarmarku przez włascianina Pawła Jefremowa, podczas snu sprawionego sztucznym, co wymógł do oczów Jefremowemu przed sądem. Ze śledztwa sądowego nad Dmitrijem Kudrynowem pokazało się, że D. Kudryn wytrzebił został jednakoż z Andrejem Kudrynowem. Według zeznania Dmitria Kudryna, został on wytrzebił w wieku lat dziesięć przez swego ojca, który namówił go do tego przyrzekając, że będzie ulubionym jego synem i szczęśliwym w życiu. To wytrzebienie, jak zeznania jego okazuje się, nie mogło być zupełnem. Poświadczanie dwóch urzędów lekarskich i rady lekarskiej są sprzeczne co do stopnia jego wytrzebienia. Z aktu obdukcji Andreja Kudryna okazuje się, że ten wytrzebił został zupełnie, atoli lekarze nie mogli stanowczo powiedzieć, czy wytrzebienie dokonane zostało odrazu lub różnocośnie. Sam zaś Andrej Kudryn oświadczył, że wytrzebił został w roku 1829 przez podoficera Gorszkowa, o czem w późniejszym czasie zeznał w sądzie, ale był u wolniony. Michał Artamonow nie był rewidowany, gdyż sam zeznał, że jest wytrzebił. U Anny Kudrynowej, Anny Pawłowej, Audotii Michajłowej, Anny Czerewuchinowej, Praskowii Afanasiewnej, Marii Dabrowskiej — żadnych powierzchownych znaków lub naciek nie okazało się. U Praskowii Szelskowej na piersiach wykryto pęgi, krzyżowate, które nie przeszkadzały funkcji płciowej. Szelskowa zaprzeczała wytrzebieniu. U Katarzyny Michajłowej brodawki na piersi znajdowane rozdwojone, a pod jedną z nich kres; wszelako lekarze nie chcieli stanowczo twierdzić, że brodawki sztucznie były rozdwojone; w każdym razie wytrzebienia dostrzedz tu niepodobna; karmić dzieci podług wszelkiego prawdopodobieństwa ona nie może. Przy obejrzeniu Anny Władimirowej znaleziono, że piersi jej są wtłoczone wewnątrz; takie uszkodzenia lekarz Mierziński obserwował w sprawie skopców Ploticyna. To samo wykryto u Stefani Władimirowej. Oskarżone twierdziły, że ich nikt nie trzebił, a także piersi mają z urodzenia. *Adnot. 2.*

Następnie prezes zapytał biegłego Nejdina o środki przeciwko krwotokowi i o znaczeniu balsamu majskiego. Na co tenże oświadczył, że balsam majski używany jest tylko w publiczności jako środek gojący, ale w medycynie nie używa się.

Oskarżone kobiety rozmawiały objaśniały znalezione na nich uszkodzenia. Matrena Dabrowska twierdziła, że o trzebieniu nigdy nie słyszała, a znalezione na niej uszkodzenia miała od urodzenia. Anastazja Trofimowa przypisywała je urokowi, jaki nikt sprządała ze złości służącej jej ojca. Według twierdzenia Pelagii Ignatjewowej, ciecica na jej piersi zrobione były przez niemowę Darję Pachomową, która ją namawiała, że weźmie ją z sobą za córkę do Moskwy, przyczem radziła jej, aby nie używała mięsa. Natallia Danilowa i Audotia Wasiljewowa zaprzęcały operacji. Iryna Pawłowa otrzebiła w wieku lat dziesięć jej ciotka dla tego jakoby, że inaczej nie można jechać do Moskwy. Katarzyna Kuźmichewa otrzebiła także ciotka, podczas snu. Na zapytanie prezesa, dla czego siedm dziewcząt, które mieszkaly u Iryny Pawłowej, wszystkie mają jednakoż prawie znaki trzebienia, Iryna Pawłowa odpowiedziała, że wyjaśnić tego nie może. Później prezes przedstawił asesorem przysięgłym wszystkich oskarżonych z szczegółowem oznaczeniem uszkodzeń. Biegły Lamortinier, na zapytanie prokur., wyjaśnił, że niezupełne wytrzebienie męzczyzn nie osiąga celu, że u takich subiektów skłonność do kobiet nie ustaje nawet przy zupełnem wytrzebieniu; że ovariomijia jest operacją trudną, pozabawiającą kobietę zdolności rodzenia dzieci, a wyrzwanie gruczołów piersiowych pozbawia tylko możliwości karmienia piersią; inne zaś sposoby trzebienia nie pozbawiają zdolności rodzenia. — Następnie, odczytany został akt rewizji posesji Kamazyłowki; tam nie znaleziono nie podejrzanego. W pasportach Kudrynow nie wymieniono, że oni są skopcy; okoliczność tę Nikita Kudryn objaśnia w ten sposób, że po uwolnieniu go, za przestano oznaczać w pasporcie, iż jest skopcem, potem znowu pisanu, a w ostatnim pasporcie znowu wypuszczono. Pasport swój posyłał on do poprawienia komisarzowi rewizowemu, lecz został aresztowany przed sprostowaniem pomyłki. Dmitrij Kudryn także składał odpowiedzialność za utajenie należności do sekty skopców na sekretarza rady miejskiej. Posesja i dom w Moskwie nabył on za własne pieniądze, chociaż akt kupna zdziałany był także na imię jego brata Andreja. Domy Beketowa dzierżawił on za 6 tysięcy rubli, a wybierał z nich dziewięć. Z aktu rewizji domu Kudrynow pokazuje się, że u nich znaleziono fotografie kobiet, wyszywane przepaski, lekarstwa, wiórki cyprysowe, szmatki z plasterem, półrubel miedziany. Andrej Kudryn podał, że przepaski te roboty klasztornej, należą do Dmitria Kudryna, ale ten ostatni nie przyznał się do tych pasów; znalezione recepty pisane były dla koni, a o pozostałych rzeczach powiedział, że nie pamięta czy takowe należą do niego. Przy obejrzeniu fotografii i zbioru starożytności nie podejrzanego nie znaleziono, jak również przy powtórnej rewizji Kamazyłowki. U Michajłowej znaleziono kilka flaszeczek, opis esencji życia i balsamu majskiego, opisanie powierzchowności Chrystusa, jakiś kamień, modlitwy od wszelkiej niemocy i sw. Djonizego, obrazek Bogarodzicy, ziola, chustki i t. p. *(d. c. n.)*

*** Z okoliczności ustanowienia przy ministerstwie wojny osobnej komisji dla rozstrzygnięcia kwestii zwiększenia płacy oficerów i polepszenia ich bytu.** *Moskwa. Wied.* po wzmiance o środkach, jakie przedsiębiorane były w tym celu od roku 1861, i po wypurzeniu przekonania, że od pomysłnego rozwiązania tej kwestji zależy zalety wewnętrzne korpusu oficerów, a zatem i całego systemu wojskowego w państwie, oświadczając,

że kwestja ta staje się w obecnym czasie niecierpiącą zwłoki. Jeżeli polepszenie bytu oficerów uznawane było za niezbędne przy dawnym systemie pełnienia powinności bojowej, przy dawnym długich terminach służby dla żołnierzy, które to terminy dawały większą możność ćwiczenia wojsk, — to tembardziej niezbędnem jest rozstrzygnąć tę kwestję w obec zaprowadzając się mającej obowiązkowej dla wszystkich powinności służby wojskowej. Praca kształcenia żołnierza spada głównie na oficerów, od których zależy również wyrobienie żołnierzy pod względem indywidualnym. Wraz ze skróceniem terminu służby, zwiększa się naturalnie trudność kształcenia i ztąd wynika potrzeba oficerów zdolnych i obezpanych ze swym fahem, zachodzi niezbędność zwiększenia płacy oficerów dla podniesienia ogólnego poziomu ich wykształcenia, dla dostarczenia im środków do studiowania postępów sztuki wojennej, dla zatrzymania w służbie najzdolniejszych i najwykształconszych z pomiędzy nich. Wielkie znaczenie niższych stopni oficerskich dla armii zniewala we wszystkich armjach, zwłaszcza zaś w pruskiej do dokładania szczególnych starań dla wykształcenia dobrego składu oficerów. Niezbędność ta daje się i u nas czuć oddawna.

*** Birtewija Wiedomości.** podają szereg artykułów o wypadkach przymusu osobistego, t. j. przedwstępnego aresztowania w sprawach kryminalnych i politycznych. Nadto, prawodawstwo nasze zezwala na środek podobny względem pociągniętych do odpowiedzialności w sprawach cywilnych. *Birt. Wied.* poświęcają tej kwestji ostatni swój artykuł wstępny. Ustawa postępowania cywilnego przewidziała takie wypadki, w których przy procesie cywilnym wykryte zostają okoliczności wymagające procesu kryminalnego, który wszczynany bywa przez sędziów pokoju lub przez dozorę prokuratorski. Nieraz sprawy, mające wszystkie cechy spraw cywilnych, wywołują procesa kryminalne z powodu niektórych, niekiedy bardzo słabych poszlak charakteru kryminalnego, w takim razie osoba, pociągnięta do odpowiedzialności jedynie na skutek sporu o majątek, staje się osobą podejrzaną o przestępstwo i przedsiębrano są przeciw niej środki dla pozbawienia jej możliwości uchylania się od śledztwa i sądu, do liczby zaś takich środków należy trzymanie обвинionych pod strażą, skutkiem czego, przejściu od procesu cywilnego do sprawy kryminalnej towarzyszy nieraz przymus osobisty względem обвинionych. Tryb taki jest tem niecałkowicie, że nie są dozwolone prośby o uchylenie decyzji sądu co do powierzenia okoliczności karnej nadzorowi prokuratorskiemu. Praktyka przedstawia kilka już takich przykładów, że podobne akta oskarżenia obalone bywają przez właściwą władzę, że są kryminalny — uznaje podejrzanego niewinnym, po czem sąd cywilny uchyla również skargę powoda; lecz pomimo to, pociągnięty do odpowiedzialności zdarza się niekiedy przesiedzieć w więzieniu przeszło rok. W wypadkach podobnych wina spada głównie na sąd, który nie potrafił odróżnić charakteru czysto cywilnego sprawy od kryminalnego. Dość częste powtarzanie się takich wypadków tłómaczy się z jednej strony niejasnością i niedokładnością, na jaką natrafia się w naszych prawach cywilnych, z drugiej zaś strony, niedostatecznością wykształcenia prawnego, lub też oswobodzenia się praktycznego z trybem rozstrzygania spraw ze strony większości sędziów pokoju. Nielusznym przymus osobisty względem dłużnika, wydarzał się także do ostatnich czasów w praktyce sądów handlowych. Sądy te, po uznaniu dłużnika za niewypłacalnego, wydają decyzję, na prośbę powoda, do tymczasowego wykonania, przyczem dają polecenie co do sprzedaży majątku dłużnika. Wydarza się prztem taka anormalność, że sąd handlowy skazuje niekiedy dłużnika jednocześnie i na areszt, dla zabezpieczenia pretensji wierzyciela w razie nie zrealizowania długu zapomocą sprzedaży majątku, pomimo iż sprawa, którą rozstrząsał sąd, przechodzi z apelacji do senatu. Anormalność ta usunięta została na przyszłość skutkiem wyjaśnienia udzielnego przez senat byłemu sądowi handlowemu w Tyflisie. Wypadki atoli pomienione są złobczoniami od trybu, jaki prawa miały na widoku, i dadzą się wyłuszczyć rozmaitemi okolicznościami wypadkowemi. Lecz osoba zapowżana może także ulegać przymusowi osobistemu ze wszelkich miar legalnie. Tak, przymusowi osobistemu ulegały u nas dłużnicy nieopracowani. Dość teoretycy nie zgadzają się jeszcze pomiędzy sobą co do zasadności takiego przepisu, lecz praktyka wyprzedza ich w tym względzie: większość prawodawstw europejskich zniósła przymus osobisty za długi. Ustawy sądowe z roku 1864 ulżyły losowi dłużnika pozbawionego wolności, w ten sposób, że przedsięwzięcie przeciw niemu takiego środka umarza jego odpowiedzialność z majątku. Kwestja: czy przymus osobisty za długi ma być uważany jako środek karny, czyli też zagnajający, nie została rozstrzygnięta przez ustawy sądowe z roku 1864; lecz prawo to obwarunkowało sprawę takimi formalnościami, że wypadki przymusu osobistego zmniejszyły się znacznie i że środki temu nadaje się cecha bardziej legalna. Pomimo to, nawet obecnie, przymus osobisty za długi wyrównywa pod względem swej surowości większym karom kryminalnym. Za kradzież nie przenoszona 300 rs., winny może być osadzony w więzieniu na trzy miesiące, podczas gdy dłużnik nieakuraty, za dług wynoszący do 100 rs., musi odsiadywać karę więzienia nie mniej jak w ciągu sześciu miesięcy. Zauważyć należy, że w ogromnej większości miast, dłużnicy nieakuraty trzyniani bywają zwykłe w więzieniu razem z przestępcami kryminalnymi. *Birt. Wied.* dochodzą do wniosku o niezbędności uchylenia zasady pozwalającej wierzycielowi pozbawiać dłużnika wolności, która to zasada stawia pod względem kar, człowieka nieogłędnego, lub nawet po prostu nieszczęśliwego w swych interesach pieniężnych, narówni z wielkim przestępcą.

*** Golos** podaje szczegóły o zakładach naukowych prywatnych w Cesarstwie. Zakłady te powinny, zda-

niem *Golosu*, zwracać na się szczególną uwagę społeczeństwa pod dwoma względami: najpierw, uczęszcza do nich 60% uczących się dzieci, i powtóre, stan ich nieodpowiada pod wielu względami wymaganiom społeczeństwa naszej ojczyzny. Pierwsze zakłady naukowe, żeńskie (instytuty zakryte) założone zostały przez Katarzynę Wielką w roku 1764. Na początku naszego stulecia, oddzieliły się one od ogólnego systemu szkolnego w państwie i utworzyły osobną organizację, stojącą pod zawiadywaniem IV. wydziału Własnej Jego Cesarskiej Mości kancelarii. Nie wpraw jak od r. 1786 dozwolone zostało przyjmowanie dziewcząt do szkół ludowych. Gimnazja żeńskie założone zostały dopiero za teraźniejszego panowania. W obec niedostateczności szkół rządowych, przedsiębiorczość prywatna miała zadosyćucznić wymaganiom kształcenia płci żeńskiej. Już za czasów Piotra Wielkiego, mnóstwo cudzoziemców przyjeżdżało do Rosji w charakterze nauczycieli. W roku 1760, było w Petersburgu i Moskwie 23 pensje, w których uczęszczało 500 młodzieży płci obcej. W zakładach tych nauka języka rosyjskiego była obowiązkową od roku 1828, w roku zaś 1785 zaprowadzono dla tych pensji kontrolę rządową. Obecnie największa liczba zakładów naukowych prywatnych znajduje się w okręgu naukowym petersburskim, a mianowicie: żeńskich 130 i w nich 2,249 uczących się, żeńskich zaś 181 i w nich 5,470. Większa część uczących się należy do stanu mieszczyńskiego (nieszlacheckiego). Najmniejszą liczbę zakładów naukowych prywatnych posiada okręg naukowy kazanski, a mianowicie: żeńskich 5 i w nich 282 uczących się, żeńskich zaś 37 i w nich 913 uczących się. W ogóle w Cesarstwie znajdowało się (w r. 1869) zakładów naukowych prywatnych: żeńskich 362 i w nich 12,632 uczniów, żeńskich zaś 524 i w nich 18,945 uczennic, czyli razem 886 zakładów naukowych i w nich 31,577 uczących się. Liczby te przekonywają, że działalność prywatna przychodzi w pomoc głównie wykształceniu płci żeńskiej. Ogólna liczba panien uczących się w zakładach naukowych rządowych wynosi 34,000, z tego zaś 18,000 przypada na gimnazja żeńskie. Napływ uczennic do gimnazjów dowodzi, jak wielką jest dążność ogólna do zapewnienia kobietom przynajmniej wiadomości początkowych, lecz gruntownych. Oprócz tego istnieją szkoły przy kościołach obcych wyznań. Ogólna ich liczba wynosi 127 i w nich uczących się 14,878 chłopców i 11,869 dziewcząt, razem 26,747. W tych ostatnich szkołach nauki wykładane są w języku niemieckim. Wszystkie szkoły dzielą się na trzy stopnie i odpowiadają gimnazjom, szkołom powiatowym i szkołom elementarnym, do programów których obowiązane są stosować się.

W obec niedostateczności zakładów naukowych prywatnych i przepelnienia zakładów rządowych, *Golos* podaje następujący środek zdolny zadosyć uczynić dążności do wykształcenia: Społeczeństwo powinno samo utworzyć towarzystwo zakładów naukowych prywatnych. Źródło kapitału niezbędnego zawiera się w liczbach następujących: we wszystkich zakładach naukowych prywatnych, oprócz tych, które znajdują się przy kościołach obcych wyznań, uczy się 31,577 chłopców i dziewcząt, za których płacisz wprzeciwieciu nie mniej jak po 7 rs. na miesiąc od osoby; ogólny przeto wydatek roczny wynosi około 3,000,000 rs. Ogólną liczbę placących można oznaczyć na 26,529 osób, na każdego przeto z placących wypadła w przecieciu przeszło 100 rs. rocznie. Obliczenie to oparte jest na przypuszczeniu, że uczniowie i uczennice są eksternami; opłata za pensjonarzy dochodził najniżej do 300 rs. za rok szkolny, t. j. za 9 miesięcy. Gdyby tylko 26,529 placących wniosło po 10 rs. rocznie, utworzyłby się kapitał w wysokości 265,290 rs., dostateczny dla otwarcia kilku szkół; nie ulega wprawdzie wątpliwości, że liczba ich nie uczyniłaby zadosyć potrzebom wykształcenia, lecz niedostatek ten byłby czasowy. Takie zakłady naukowe powinnyby pozostawać pod zarządem i dozorem osób wybranych przez towarzystwo. Każdy z rodziców, będąc członkiem towarzystwa, troszczyłby się o powodzenie zakładu, który mając na celu nie korzyści handlowe, lecz głównie interesy wykształcenia, zabezpieczałby rodzicom od wyszyskaniach ich. *Golos* znajduje, że towarzystwo akcyjne w sprawie wykształcenia jest możebne i że byłoby ono sposobem najstosowniejszym dla wyjścia z tego przykrego położenia, w jakim znajdują się obecnie rodzice pod względem kształcenia swych dzieci. Jako na przykład dostatecznej rekojmii co do wykształcenia i kapitału w sprawach tego rodzaju, *Golos* wskazuje na gimnazjum fundakcyjne w Kijowie, założone z afisz fundakcyj i kupiectwa kijowskiego; dochody ogólne tej szkoły wynoszą 22,360 rs., wydatki zaś 21,802 rs. przy 609 uczennicach. Pensje są prywatne przy 80 uczennicach przeszło 10,000 rs.; gimnazjum przeto fundakcyjne, za sumę dwa razy większą, zapewnia naukę dla siedmiu razy większej liczby uczennic.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

*** W korespondencji z Paryża do Ind. belg.** pod d. 7 b. m. czytamy: Dzisiaj rozpoczono nieprawdopodobną pogłoskę, że Thiers miał pisać do cesarza Napoleona III, zobowiązując go, w imieniu własnego honoru, aby przestał szerzyć propagandę w armji. Wiadomość ta dała początek innej wiadomości, nieskończenie prawdopodobniejszej, że generał Douay, odwiedzając byłego cesarza w Torquay, w Anglii, zapytany przez niego, jaką po sobie pamięć i uczucia zostawił w armji francuskiej, odpowiedział: że bezwzględnie w tej armji znajduje się wielka liczba oficerów i generałów, którzy zachowali pamięć sympatii i uczucia poświęcenia osobistego dla monarchji, który przeto dwadzieścia lat panowania we Francji, prowadził armję do świętych zwycięstw, lecz cesarz myliłby się bardzo, gdyby w tych uczuciach, czysto platonicznych, chciał dostrzedz zarodek poświęcenia politycznego, któryby mu dozwoliło mieć nadzieję, iż wojsko podniesie oręż przeciwko rządowi republikańskiemu i prawom kraju, aby go znowu osadzić na tronie. Był cesarz, był zdziwiony temi słowy, do słuchania których nie przywykł i odpowiedział generałowi Douay, jednemu z najwięcej szanowanych w armji, że ponieważ z ust jego słyszy te słowa,

przeto wierzy im więcej aniżeli wszelkim innym raportom. Zapewnia, że przytoczona wersja jest pewna, nie możemy, lecz jest prawdopodobną, gdyż generał Douay, który uprzedził Thiersa, że złoży wizytę Napoleonowi, nie mógł inaczej odebrać się do naczelnika upadłej dynastji. Zebranie znakomitości bonapartystowskich, miało miejsce w Cercay u Rouhera, onegdaj wieczorem i przeciągnęło się do późnej godziny. Zdecydowano się w duchu umiarkowania, aby nie za pośrednictwem spisów, lecz przez propagandę pokojową i polemikę, sprowadzić restaurację, o której marzą. Mówią o założeniu organu bonapartystowskiego w Marsylii i dodają, że ofiarowano 150,000 fr. na założenie go. Komisja rewizyjna stopni wojskowych, ma sprawić pięć tysięcy, a rozstrzygnięta dopiero sto dwadzieścia. Sądzą, że będzie zmuszona prowadzić swoje czynności w czasie ferji zgrupowania, gdyż w przeciwnym razie, mogłaby trwać wiecznie. Bardzo liczne uwolnienia więźniów z Wersalu miały w tych dniach nastąpić i podobno ciągle ich na wolność wypuszczają. Wielu z tych, którzy podali miejsce swego zamieszkania i znaleźli osoby odpowiedzialne, poręczające za nich, wypuszczają z warunkiem, aby w wyznaczonych terminach przedstawiali się komisarzom cyrkulów w Paryżu. — Generał Cissey znowu objął zarząd ministerstwem wojny, który czasowo powierzony był admirałowi Pothuan. Powodem tego krótkotrwałego ustąpienia było to, iż generał Cissey, nie chciał podpisywać zatwierdzenia komisji śledczej, ustanowionej dla generałów i dowódców, którzy w czasie ostatniej wojny kapitulowali, gdyż będąc zamieszani w kapitulację Metz, sam jest przed prawem odpowiedzialny. To nie jest bynajmniej dokładne, gdyż rola jaką odgrywał generał Cissey i korpus zostający pod jego dowództwem, w kapitulacji Metz nie mogą być powodem żadnego obwinienia. Lecz prawdziwą przyczyną jego ustąpienia było, że generał Cissey, stawając będzie, jako świadek, w sprawie marszałka Bazana, a ponieważ raport jego może być nieprzychylny, podpisaniu kapitulacji, nie chciał sam zwoływać tej komisji, przed którą nie jako obwiniony, lecz jako świadek, stawając będzie. Thiers, jako naczelnik rządu francuskiego został mianowany kanonikiem św. Jana Łazarzańskiego w Rzymie. W bulli papieżkiej, przynajmniej mu ten tytuł, pominięty jest wyrażenie prezydent rzeczypospolitej, i Thiers nazwany tam jest *Dux Francorum*. — Dekret ustanawiający filję bankową w Wersalu, ogłoszony w *Officielu* wczorajszym, został że przyjęty, gdyż niespodzianie przedstawił zamiar rządu, aby administracja wyższa i niższa zostały w Wersalu; który to projekt opinia publiczna potępia. — Bank angielski znowu podniósł dyskonto; tutaj bardzo się zajmują przebiegiem ekonomicznym i robotniczym, jakie ma miejsce z tamtej strony kanału la Manche.

*** Progres de l'Oise** z 6 b. m. powiada: W chwili kiedy nasza gazeta wydaje, departament Oazy będzie ewakuowany — i jeśli to nie nastąpi jeszcze, to za kilka godzin można się spodziewać zupełnej ewakuacji, ponieważ ostatni oddział niemiecki, którego się spodziewają w Compiegne wyruszył 7 b. m. t. j. w sobotę rano, aby z tamtąd iść dalej przez dep. Aisne. Tak więc, jak donosiła depesza, otrzymana we wtorek wieczorem, ewakuacja miast Clermont, Creil, Senlis i Compiegne, rozpoczęła się we środę rano, a we czwartek opuścił nasze miasto garnizon bawarski, zostawiając tylko dwadzieściu ludzi dla sprzedaży pozostałych artykułów żywności, złożonych na banhofie. Dzisiaj, przybył z Creil i Clermont batalion piechoty, który na noc idzie do Compiegne i z tamtąd wychodzi w sobotę rano. Jutro więc 7 października 1871 r. po 385 dniach okupacji zagranicznej, rozpoczniemy z całą swobodą nasze działania. Wszystkie piersi odetchną swobodą, nie tak długi ucieku. Radosne będzie wielka, lecz trzeba się hamować, pamiętając o bractwach naszych z Szampanii, którzy skazani są jeszcze na długi czas okupacji. Garnizon pruski będzie zastąpiony najprzód przez 114 pułk liniowy, a potem przez 13 pułk dragonów, przybycia którego oczekują w przyszłym tygodniu.

*** Gazeta Nord-Est** otrzymała od komendantury w Méziers następujące zawiadomienie: Wojska armji okupacyjnej niemieckiej, są przedmiotem rozmaitych napadów ze strony mieszkanców, a rozporządzenia wydane w celu zabezpieczenia tych wojsk od podobnych napadów nie są wcale wykonywane; dla tego przedzaminiem mieszkanców, iż wszyscy ci którzy zakłócają porządek, albo też do zakłócenia podburzają będą, zostaną sądownie przez radę wojenną i mogą być ukarani rocznym więzieniem. Nancy 1. października 1871 r. Główny dowódca naczelnik sztabu von Stosel, generał-lejtnant.

*** W Patrie** czytamy: Kwestja oznaczenia miejsca deportacji skazanych przez sądy wojenne, jeszcze stanowczo rozstrzygnięta nie została. Pewnem jest jednak, że wielu skazanych odcierpi karę w fortach, wewnątrz kraju. Zapewniają, że krewni i przyjaciele Rocheforta robili starania, aby i on do tej liczby, ależ, z powodu nadwątłego zdrowia, i konieczności zajmowania się interesami familijnymi. Nie wiadomo jeszcze jakim skutkiem starania te uwieńczone zostały. Przed kilku dniami, pewna liczba osadzonych na pontonach i w fortach, wypuszczona została na wolność, po krótkim badaniu. Wielu z nich przybyło do Brestu w mundurach sferderowanych. Przed odjazdem władze morskie w Brest, ostrzegaly ich, aby wystrzegali się wszelkich zamieszek, gdyż w przeciwnym razie ulegną daleko surowszym karom. *W. Niemcewicz*

*** Nordd. A. Z.** pisze: W Austrii opadał nareszcie zasłona, ukrywająca akcje ugodową — o tyle, że obecnie można rozpoznac już żądania, z jakimi Czechy rozpoczynają układy ugodowe. W ostatni przedstawione zostały sejmowi czeskiemu przez komisję; projekt adresu z odpowiedzią na reskrypt królewski, a następnie memorandum, obejmujące 18 artykułów zasadniczych projektu ugodu, oraz projekt do prawa o narodowościach i o reformie wyborów do sejmku, które to dokumenta przedstawiają całkiem wyzerpujący obraz czeskich propozycji ugodowych. Dzienniki wiedeńskie ogłosiły rzeczony dokumenta dosłownie. W tej chwili nie można jeszcze wymagać należytego ocenienia tych propozycji; lecz w każdym razie przewyższają one o wiele wszystko, czego obawiano się i spodziewano po propozycjach czeskich. Urzeczywistnienie czeskiego projektu ugodu pociągnęłoby za sobą już nie zmianę w konstytucji, lecz całkowite zniesienie takiejwaj i jednocześnie z temi zaprzeczenie ugodzie węgierskiej, albowiem pomimo powtórnego wydawnego uznania tej umowy, znieważoneby zostały najważniejsze warunki takiejwaj w instytucjach, od istnienia których Węgry uczyniły zależnem wspólne rozstrzygnięcie pewnych spraw. Należy zatem oczekiwać, jaką postawę przyjmie ministerstwo Hohenwartha w obec propozycji czeskich i czy autorowie takichwaj nie uczynili je tak wygórowanymi w zamiarze porobienia pomniejszych zmian w tych propozycjach, jako ustępstw ze strony Czech. Lecz po bardzo gruntownych nawet zmianach, program czeski zaledwie mógłby tworzyć podstawę, na jakiej rządu Austrii można by prowadzić dalej, podług dotychczasowych tradycji. Rozumie się samo przez się, że dzienniki wiedeńskie potępią jednomyślnie żądania czeskie, a nawet przychylnie dotychczas ministerstwu

OGŁOSZENIA RZĄDOWE

КАЗЕННЫЕ ОБЪЯВЛЕНИЯ

UWADOMIENIA I PRZYWILEJE ZAWIADOMIENIA I ПРИВИЛЕГИИ

N. D. 5965. *Przewidywanej Komisji*

Obwieszczenie zainteresowanym, iż
co dostarczają obywateli, porządku,
świadectwa o śmierci:

1. Maiera Godykierka, Barpańskiego
urodzenia, 64 lata, z roku, umierającego 5
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
2. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 64 lata, z roku, umierającego 15
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
3. Antyja Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 24 lata, z roku, umierającego 28
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

4. Osiępa Krawczyńskiego, Barpańskiego
urodzenia, 61 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
5. Mojceja Lichtenberga, Barpańskiego
urodzenia, 25 lat, z roku, umierającego 6
Lipca 1870 r. w. Barpańskim.
6. Teresę Osiępańską, Barpańskiego
urodzenia, 52 lata, z roku, umierającego 2
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

7. Antonia Arceńskiego, Barpańskiego
urodzenia, 59 lat, z roku, umierającego 8
Maja 1869 r. w. Barpańskim.
8. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 81 lat, z roku, umierającego 26
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

9. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
10. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
11. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

12. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
13. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
14. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

15. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
16. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
17. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

18. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
19. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
20. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

21. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
22. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
23. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

24. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
25. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
26. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

27. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
28. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
29. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

30. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
31. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
32. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

33. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
34. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
35. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

36. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
37. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
38. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

39. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
40. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
41. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

42. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
43. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
44. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

45. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
46. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
47. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

48. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
49. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
50. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

51. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
52. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
53. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

54. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
55. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
56. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

57. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
58. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
59. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

60. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
61. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
62. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

63. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
64. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
65. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

66. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
67. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
68. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

69. Aleksandra Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 7
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
70. Juliana Fontana, Barpańskiego
urodzenia, 60 lat, z roku, umierającego 23
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
71. Michała Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 62 lata, z roku, umierającego 8
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

72. Osiępa Zybka, Barpańskiego
urodzenia, 70 lat, z roku, umierającego 4
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
73. Józefa Dobyłowskiego, Barpańskiego
urodzenia, 80 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.
74. Antonia Barpańskiego, Barpańskiego
urodzenia, 30 lat, z roku, umierającego 3
Lipca 1869 r. w. Barpańskim.

12. Józefa Zaborskiego z Kłodawy, lat 70,
zmarłego 4 Grudnia 1869 r. w. Kłodawie.

13. Jakoba Neumark z Choccy, lat 30,
zmarłego 31 Lipca 1869 r. w. Choccy.

14. Andrzeja Poraj Wilczyńskiego z Mie-
dzyżycia, lat 50, zmarłego 22 Lipca 1869
r. w. Mieżyżyciu.

15. Leona Gutman z Okrzei, lat 61, zmar-
łego 15 Listopada 1869 r. w. Okrzei.

16. Hipolita Delaveaux z Biedy, lat 56,
zmarłego 12 Października 1869 r. w. Biedy.

17. Józefa Napoleona Wilczyńskiego z
Płocka, lat 65, zmarłego 1 września 1869
r. w. Płocku.

18. Salomei Wiśniewskiej z Płocka, lat 69,
zmarłej 2 Grudnia 1869 r. w. Płocku.

19. Antoniego Kmita z Zawichosta, lat 38,
zmarłego 29 Listopada 1869 r. w. Pa-
rzyżu.

20. Józefa Rigelmanna z Lublina, lat 33,
zmarłego 13 Listopada 1869 r. w. Pa-
rzyżu.

21. Antoniego Szulciewicza z Kalwarii, lat 24,
zmarłego 19 Października 1869 r. w. Pa-
rzyżu.

22. Urszuli Barylo z Królestwa Polskiego
lat 17, zmarłej 14 Lipca 1869 r. w. Pa-
rzyżu.

23. Leoncyny Baumgarten z Królestwa
Polskiego, lat 36, zmarłej 8 Września
1869 r. w. Pażyżu.

24. Józefa Franciszka Ksawerego Kurow-
skiego z Królestwa Polskiego, lat 105,
zmarłego 17 Sierpnia 1869 r. w. Pażyżu.

25. Wiktora Ogrzyńskiego z Królestwa
Polskiego, lat 70, zmarłego 2 Października
1869 r. w. Pażyżu.

26. Ksieża Tomasza Praniewicza z Kró-
lestwa Polskiego, lat 76, zmarłego 15
Września 1869 r. w. Pażyżu.

27. Wiktora Paszkowskiego z Królestwa
Polskiego, lat 25, zmarłego 15 Lipca 1869
r. w. Pażyżu.

28. Nikodema Chlebńskiego z Królestwa
Polskiego, lat 64, zmarłego 1 Marca 1869
r. w. Pażyżu.

29. Pauliny z Żurkowskiej Szakalis z
Królestwa Polskiego, lat 84, zmarłej 14
Grudnia 1869 r. w. Pażyżu.

30. Aleksandra Juskiewicza z Królestwa
Polskiego, lat 25, zmarłego 15 Października
1869 r. w. Pażyżu.

31. B. Gulszta Szreutera z Królestwa Pol-
skiego, lat 23, zmarłego 15 Listopada
1869 r. w. Pażyżu.

Przebieg choroby, lat nadania im odpo-
wiedniego art. 94 k. O. P. skutku prawego
Pierwszego dowodu, Prokuratorowi
Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym
w Warszawie.

Następnie trzy Prokuratorowi Królewskiemu
przy Trybunale Cywilnym w Warszawie.

Następnie dwa Prokuratorowi Królewskiemu
przy Trybunale Cywilnym w Warszawie.

Dowodów dwudziestych, Prokuratorowi Kró-
lewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Ra-
domiu.

Dowodów dwudziestych, Prokuratorowi Kró-
lewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Lu-
blinie.

Przebieg choroby, lat nadania im odpo-
wiedniego art. 94 k. O. P. skutku prawego
Pierwszego dowodu, Prokuratorowi
Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym
w Warszawie.

Następnie trzy Prokuratorowi Królewskiemu
przy Trybunale Cywilnym w Warszawie.

Następnie dwa Prokuratorowi Królewskiemu
przy Trybunale Cywilnym w Warszawie.

Dowodów dwudziestych, Prokuratorowi Kró-
lewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Ra-
domiu.

Dowodów dwudziestych, Prokuratorowi Kró-
lewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Lu-
blinie.

Przebieg choroby, lat nadania im odpo-
wiedniego art. 94 k. O. P. skutku prawego
Pierwszego dowodu, Prokuratorowi
Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym
w Warszawie.

Następnie trzy Prokuratorowi Królewskiemu
przy Trybunale Cywilnym w Warszawie.

Następnie dwa Prokuratorowi Królewskiemu
przy Trybunale Cywilnym w Warszawie.

Dowodów dwudziestych, Prokuratorowi Kró-
lewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Ra-
domiu.

Dowodów dwudziestych, Prokuratorowi Kró-
lewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Lu-
blinie.

Przebieg choroby, lat nadania im odpo-
wiedniego art. 94 k. O. P. skutku prawego
Pierwszego dowodu, Prokuratorowi
Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym
w Warszawie.

Następnie trzy Prokuratorowi Królewskiemu
przy Trybunale Cywilnym w Warszawie.

Następnie dwa Prokuratorowi Królewskiemu
przy Trybunale Cywilnym w Warszawie.

Dowodów dwudziestych, Prokuratorowi Kró-
lewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Ra-
domiu.

Dowodów dwudziestych, Prokuratorowi Kró-
lewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Lu-
blinie.

Przebieg choroby, lat nadania im odpo-
wiedniego art. 94 k. O. P. skutku prawego
Pierwszego dowodu, Prokuratorowi
Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym
w Warszawie.

Następnie trzy Prokuratorowi Królewskiemu
przy Trybunale Cywilnym w Warszawie.

Następnie dwa Prokuratorowi Królewskiemu
przy Trybunale Cywilnym w Warszawie.

Dowodów dwudziestych, Prokuratorowi Kró-
lewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Ra-
domiu.

Dowodów dwudziestych, Prokuratorowi Kró-
lewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Lu-
blinie.

Przebieg choroby, lat nadania im odpo-
wiedniego art. 94 k. O. P. skutku prawego
Pierwszego dowodu, Prokuratorowi
Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym
w Warszawie.

1. Z losowania w dniu 19 Września (1 Paź-
dziernika) 1868 r.

Akcja na rs. 100 N-ra 40598, 43093,
43124, 43111.

Akcja z pierwszego losowania winna być
zwrócona z 16-tu, a obligacja z 15-tu kuponami
procentowymi.

2. Z losowania w dniu 19 Września (1 Paź-
dziernika) 1869 r.

Akcje po rs. 100 N-ra 46049, 47580,
49901, 51654.

Obligacje po rs. 1,000 N-ra 151/160,
321/330, 1831/1840, 5531/5540, 12111/12120,
24851/24860.

Obligacje po rs. 100 N-ra 38466; 38647;
41508, 42409, 42989, 43522, 46621, 46909,
47336, 47681, 49453.

Akcje z drugiego losowania winny być zwró-
cone z 14-tu, a obligacja z 13-tu kuponami
procentowymi.

3. Z losowania w dniu 19 Września (1 Paź-
dziernika) 1870 r.

Akcje po rs. 1,000 N-ra 28941/30, 34891/40,
40001/10 N-ra 48802, 49662, 49915,
50027, 50919.

Obligacje po rs. 1,000 N-ra 24921/30.

Obligacje po rs. 100 N-ra 38554, 41401,
4621, 42893, 43766, 44440, 44679, 45133,
47087, 48217, 48910.

Akcje z trzeciego losowania winny być zwró-
cone z 12-tu, a obligacja z 11-tu kuponami
procentowymi.

W razie braku kuponu procentowego, wartość
tego losowania potrącać będzie z sumy, za
którą akcja lub obligacja wylosowana została
przeznaczona. W razie braku kuponu
dywidendowego, odpowiednia liczba takichże
kuponów, odpowiadających wartości akcyj-
nych, wydać się mających.

N. D. 6203. *Rząd Żelazny*

Podaje do powszechnej wiadomości, że ob-
niżenie opłat, od niektórych towarów prze-
wożonych drogą żelazną Warszawsko-Terespola-
ską obecnie istniejące, ustają z dniem 19 (31)
Grudnia r. b. ze zatem od dnia 20 Grudnia
(1 stycznia) 1871/2 r. żądane ustępują od cen
tariffy dla tej drogi oznaczonych czynione nie
będą.

Warszawa d. 24 Października 1871 r.

N. D. 5766. *Sąd Kryminalny*

W zastępstwie się do Najwyższego Ukazu
z dnia 25 Kwietnia (7 Maja) 1860 r. i постано-
wienia R. Rady Administracyjnej Królestwa
z dnia 16 (28) Października 1866 r. nazwa
złagłych z Warszawy:

1. Józefina Laufer, syna Piotra i Laury, lat
25, przy matce, właściciela domu Nr. 1345b,
w d. 9 Marca 1868 r.

2. Margaryta Sroczynska, córka Antoniego
i Marianny, lat 30, sługi, w dniu 27 Lipca
1866 r.

3. Julianne Agatę Saramonowicz z Da-
browskich, córka Ignacego i Kunegundy, lat
35, tolerowana, w d. 29 Sierpnia 1866 r.

4. Nute Semelmaacher, siostry Mordki i Kajty
z 24, celadnika stolarskiego, w d. 1 Marca
1865 r.

5. Józefa Obrebska, córka Jana i Magda-
leny, lat 40, wyrobnicy, w d. 25 Października
1865 r.

6. Kłyszeta Narożnic, córka Franciszka
i Agnieszki, lat 33, żonę czeladnika szewskiego,
w d. 31 Października 1867 r.

7. Józefa Michała 2-cho imion Nowakow-
skiego, syna Piotra i Teresy, lat 27, felczera,
który w dniu 10 Lutego 1867 r. wyjechał bez-
pośrednio do gminy Kamyk, Powiatu Częstoch-
owskiego.

8. Marianna Lewandowska, córka Wojcie-
cha i Marianny, lat 38, sługi, w d. 4 Kwietnia
1862 r.

9. Matylda Szyplarska, córka Gottli i Ma-
tyldy, lat 45, sługi, w dniu 6 (18) Marca
1865 r.

10. Aleksandra Święckiego, syna Antonie-
go i Zofii, 32 lat, wyrobnicy, w dniu 25 Marca
1868 r.

11. Moniki Mierzejewskiej, córka Stanisła-
wa i Józefy, lat 40, niewiadomo kiedy.

12. Antonie Cieszkiewicz, córka Tomazsa
i Eueji, lat 52, przy matce, w 1866 r.

13. Franciszka Kocha, syna Józefa i Ma-
rianny, lat 52, wyrobnicy, w d. 1 Października
1866 r.

14. Jana Smolińskiego, syna Teofila i Jo-
anny, lat 23, ucznia Szkoły Politechnicznej,
w d. 8 Lutego 1867 r.

15. Michalina Świątki, córka Jana i Zofii,
lat 52, wyrobnicy, w d. 3 Marca 1866 r.

16. Hipolita Skowronskiej, syna Antonie-
go i Margaryty, lat 24, krawca, w d. 15 (27)
Kwietnia 1865 r.

17. Aleksandra Skarskiego, syna Stanisła-
wa i Ludwika, lat 30, oficjalnie prywatnego,
w d. 10 Września 1867 r.

18. Józefa Kiełak, córka Jakóba i Bogumi-
ny, lat 26, w d. 15 Czerwca 1866 r.

19. Józefa Marcin, syna Dominika i Józefy,
lat 24, przy matce, który w d. 7 (19) Czerwca
1863 r. wyjechał za paszportem do Argentyny
bezpośrednio do gminy Kamyk, Powiatu Częstoch-
owskiego.

20. Józefa Marcin, syna Dominika i Józefy,
lat 24, przy matce, który w d. 7 (19) Czerwca
1863 r. wyjechał za paszportem do Argentyny
bezpośrednio do gminy Kamyk, Powiatu Częstoch-
owskiego.

21. Józefa Marcin, syna Dominika i Józefy,
lat 24, przy matce, który w d. 7 (19) Czerwca
1863 r. wyjechał za paszportem do Argentyny
bezpośrednio do gminy Kamyk, Powiatu Częstoch-
owskiego.

22.

